PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2017/547

ze dne 21. března 2017

o uspořádání časově omezeného testu podle směrnice Rady 2002/56/ES, pokud jde o hlízy sadby brambor pocházející z pravého semene bramboru

(oznámeno pod číslem C(2017) 1736)

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na směrnici Rady 2002/56/ES ze dne 13. června 2002 o uvádění sadby brambor na trh [1], a zejména na článek 19 uvedené směrnice,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nový vývoj ve šlechtění brambor slibuje podstatné zkrácení vývojových programů, zpřístupnění většího počtu genetických variací a vytvoření podmínek pro vznik nových odrůd s kombinací užitečných rysů.

(2) Současné zásady produkce sadby brambor spočívají ve vegetativním množení bramborových hlíz po několik generací. Vývoj zmíněný v 1. bodě odůvodnění však přinesl mimo jiné i možnost množení brambor s použitím semene, takzvaného pravého semene bramboru. Postupy množení, jejichž východiskem je pravé semeno bramboru, jsou příslibem podstatného zkrácení doby nutné k vyprodukování dostatečného množství sadby brambor pro konečné uživatele a zároveň omezují riziko kumulace nákaz.

(3) Jelikož hlízy brambor pocházející z pravého semene bramboru v současné době nevyhovují požadavku, aby byly vyprodukovány v souladu se zásadami stanovenými v čl. 2 písm. b) bodě i) směrnice 2002/56/ES, je nutné shromáždit informace o produkci a uvádění takto získaných sadbových hlíz na trh s cílem zjistit, jaké jakostní normy a kontroly jsou nezbytné, aby bylo možné zaručit jakost a zdraví uvedených sadbových hlíz a určit v jakém stádiu nebo za jakých podmínek mohou vstoupit do systému uznávání. Je tedy vhodné uspořádat pod dohledem příslušných orgánů časově omezený test podle směrnice 2002/56/ES, pokud jde o sadbové hlízy pocházející z pravého semene bramboru.

(4) Zdraví, pravost a jakost dotčených sadbových hlíz se odvíjejí od toho, jak je zajištěna jakost, pravost a zdraví v inovativních počátečních a dílčích krocích procesu jejich produkce. Aby sadbové hlízy pocházející z pravého semene bramboru vyhověly požadavkům na základní sadbu brambor či certifikovanou sadbu brambor, je potřeba shromažďovat a předávat informace ohledně zdraví, pravosti a jakosti pravého semene brambor a semenáčů vypěstovaných z tohoto semene.

(5) O zachování zdraví a dostatečné odrůdové pravosti a odrůdové čistoty v celém procesu produkce sadbových hlíz získaných z pravého semene bramboru je známo jen málo. Relevantní informace by se proto měly shromažďovat a předávat. Shromážděné informace týkající se odrůdové pravosti a odrůdové čistoty materiálu použitého k testu může být potřeba po několika letech přezkoumat s cílem zjistit jakékoliv případné problémy, které by mohly mít nepříznivý vliv na identifikaci a jakost uvedeného materiálu.

(6) Členské státy, které se účastní testu, by měly povolit uvedení sadbových hlíz pocházejících z pravého semene bramboru na trh. Výrobci by vzhledem k inovačnímu postupu produkce měli být osvobozeni od určitých

[1] Úř. věst. L 193, 20.7.2002, s. 60.

požadavků stanovených ve směrnici 2002/56/ES, zejména pak pokud jde o minimální velikost sadbových hlíz, které mají být uvedeny na trh, odrůdová hlediska, maximální počet generací na poli a přítomnost vnějších vad.

(7) Kromě obecných podmínek stanovených ve směrnici 2002/56/ES by pro uvádění sadbových hlíz zahrnutých do testu na trh měly být stanoveny zvláštní podmínky. Tyto podmínky by měly zajistit shromáždění dostatečných informacích pro posouzení testu. Je tedy nutné stanovit pravidla pro registraci, sledovatelnost, označování, testování účinnosti a podávání zpráv.

(8) Vzhledem k experimentální povaze opatření stanoveného v tomto rozhodnutí by mělo být množství sadby brambor, jež má být certifikována, omezené.

(9) Aby mohly členské státy ověřit, že toto maximální množství nebylo překročeno, měli by mít výrobci zamýšlející produkovat sadbové hlízy nebo sázet semenáče v rámci testu povinnost hlásit množství, která mají v úmyslu vyprodukovat nebo zasadit.

(10) Zúčastněné členské státy by za účelem získání přehledu o pokroku testu měly každý rok Komisi a ostatním členským států podávat zprávu o množstvích uvedených na trh. Na konci testu by pak zúčastněné členské státy měly předložit konečnou zprávu uvádějící zejména výsledky kontrol na poli a kontrol partií a informace týkající se zdraví, pravosti a jakosti pravého semene bramboru a semenáčů vypěstovaných z tohoto semene.

(11) Aby byli výrobci a dodavatelé v rámci testu schopni produkovat a dodávat na trh dostatečné množství sadbových hlíz a aby příslušné orgány mohly kontrolovat uvedený materiál a shromáždit dostatečné a srovnatelné informace pro účely konečné zprávy, měl by test trvat sedm let, což je maximum podle článku 19 směrnice 2002/56/ES.

(12) Opatření stanovená tímto rozhodnutím jsou v souladu se stanoviskem Stálého výboru pro rostliny, zvířata, potraviny a krmiva,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Předmět

1. Časově omezený test se pořádá na úrovni Unie s cílem posoudit, zda může být produkce sadbových hlíz za určitých podmínek z mladých rostlinek vypěstovaných z pravého semene bramboru zdokonalenou alternativou produkce ze sadby brambor, a tudíž ji lze považovat vyhovující zásadě udržovacího šlechtění odrůd s ohledem na odrůdu a zdravotní stav, jak je stanoveno v čl. 2 odst. b) bodě i) směrnice 2002/56/ES.

2. Účelem testu je posoudit:

a) zda lze produkci sadbových hlíz uvedenou v odstavci 1 považovat za vyhovující zásadám ve smyslu čl. 2 odst. b) bod i) směrnice 2002/56/ES a zda lze pravé semeno bramboru považovat za sadbu generace předcházející základní sadbě ve smyslu čl. 2 písm. c) bod i) zmíněné směrnice;

b) zda jsou přijatelné sadbové hlízy uvedené v odstavci 1, které jsou menší, než je minimální velikost stanovená v čl. 10 odst. 1 směrnice 2002/56/ES;

c) zda je přijatelný odlišný počet generací základní sadby brambor a certifikované sadby brambor, než je maximální počet stanovený v příloze I bodě 7 směrnice 2002/56/ES;

d) zda jsou přijatelné sadbové hlízy podle odstavce 1 s vyšším procentním podílem vnějších vad než je maximální procentní podíl stanovený v příloze II bodě 3 směrnice 2002/56/ES;

e) zda sadbové hlízy podle odstavce 1 zachovávají dostatečnou odrůdovou pravost a čistotu po několika cyklech vegetativního množení a zda jsou pro tyto sadbové hlízy přijatelné jiné prahové hodnoty, než je maximální procentní podíl stanovený pro základní sadbu brambor v příloze I bodě 1 písm. b) a pro certifikovanou sadbu brambor v příloze I bodě 2 písm. b) směrnice 2002/56/ES;

f) zda mají nákazy přenášené semeny dopad na jakost sadbových hlíz podle odstavce 1, a pokud ano, zda je třeba s ohledem na tyto nákazy stanovit zvláštní požadavky;

g) zda je nezbytné zavádět zvláštní požadavky týkající sledovatelnosti, pravosti, jakosti a zdraví v průběhu produkce pravého semene bramboru a semenáčů vypěstovaných z pravého semene bramboru s cílem zajistit jakost, pravost a zdraví sadbových hlíz podle odstavce 1; a

h) která cesta produkce od pravého semene bramboru k certifikované sadbě brambor je vzhledem k zemědělsko-klimatickým podmínkám převažujícím v Unii nejvhodnější.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto rozhodnutí se použijí tyto definice:

a) „pravým semenem bramboru“ se rozumí semeno bramboru v botanickém smyslu vyprodukované v Unii;

b) „testovacími semenáči“ se rozumí mladé rostlinky vypěstované z pravého semene bramboru v Unii a určené k produkci jiných brambor;

c) „testovacími sadbovými hlízami“ se rozumí bramborové hlízy vypěstované z testovacích semenáčů v Unii;

d) „testovacím materiálem“ se rozumí pravé semeno bramboru, testovací semenáče a testovací sadbové hlízy.

Článek 3

Účast členských států

1. Testu se může účastnit kterýkoli členský stát.

2. Členský stát, který se rozhodne účastnit se testu (dále jen „zúčastněný členský stát“) informuje o své účasti Komisi a ostatní členské státy.

3. Zúčastněný členský stát může svou účast kdykoliv ukončit tím, že o tom náležitým způsobem informuje Komisi a ostatní členské státy.

Článek 4

Úřední certifikace a odchylky od směrnice 2002/56/ES

Členské státy mohou do 31. prosince 2023 a v rámci množstevního omezení stanoveného v článku 5 úředně uznávat testovací sadbové hlízy jako „základní sadbu brambor“ nebo „certifikovanou sadbu brambor“ v souladu s příslušnými ustanoveními směrnice 2002/56/ES, pokud dotčené sadbové hlízy vyhovují ustanovením článků 6 a 7 tohoto rozhodnutí a byly vyšlechtěny, vyprodukovány nebo udržovány osobami registrovanými podle článku 8 tohoto rozhodnutí za předpokladu, že uvedené testovací sadbové hlízy patří k odrůdě, která splňuje jednu z těchto podmínek:

a) odrůda je uvedena ve Společném katalogu odrůd druhů zemědělských rostlin podle článku 17 směrnice Rady 2002/53/ES ([1]);

b) odrůda byla povolena v jiném členském státě podle článku 3 směrnice 2002/53/ES;

c) byla podána platná žádost o povolení uvedené odrůdy podle článku 3 směrnice 2002/53/ES.

([1]) Směrnice Rady 2002/53/ES ze dne 13. června 2002 o Společném katalogu odrůd druhů zemědělských rostlin (Úř. věst. L 193, 20.7.2002, s. 1).

Pro účely prvního odstavce se u testovacích sadbových hlíz má za to, že byly vyprodukovány v souladu se zásadami pro udržovací šlechtění s ohledem na odrůdu nebo zdravotní stav, jak je uvedeno v čl. 2 písm. b) bodě i) směrnice 2002/56/ES, a dále, že byly vypěstovány ze sadby generace předcházející základní sadbě, jak je uvedeno v čl. 2 písm. c) bodě i) uvedené směrnice.

Bod 1 písm. b) a bod 2 písm. b) přílohy I a bod 3 přílohy II směrnice 2002/56/ES se nepoužije.

Ustanovení článku 10 směrnice 2002/56/ES se nepoužijí na hlízy sklizené z testovacích semenáčů.

Článek 5

Množstevní omezení

Certifikace podle článku 4 je pro každý zúčastněný členský stát každoročně omezena na množství testovacích sadbových hlíz nepřekračující 0,3 % vyprodukovaných sadbových brambor nebo maximálně 10 hektarů sadby brambor zasazené v daném roce v zúčastněném členském státě.

Jednotliví výrobci každoročně do 30. dubna uznávajícímu orgánu nahlásí velikost plochy, na níž mají v daném roce v úmyslu produkovat testovací sadbové hlízy.

Článek 6

Požadavky na jakost, pravost a zdraví testovacích semenáčů a pravého semene bramboru

Testovací sazbové hlízy jsou vyprodukovány z testovacích semenáčů vyhovujících požadavkům stanoveným v oddíle A přílohy I, vypěstovaných z pravého semene bramboru získaného pohlavním křížením inbredních rodičovských linií a splňujících požadavky stanovené v oddílu B přílohy I.

Článek 7

Maximální počet generací

Odchylně od prvního a druhého pododstavce bodu 7 přílohy I směrnice 2002/56/ES jsou kombinované generace základní sadby brambor a certifikované sadby brambor pocházející z pravého semene bramboru maximálně čtyři.

Hlízy sklizené z testovacích semenáčů odpovídají první generaci.

Článek 8

Registrace šlechtitelů, producentů a osob odpovědných za udržování odrůd brambor množených prostřednictvím pravého semene bramboru

1. Každý zúčastněný členský stát vede a aktualizuje veřejný registr fyzických a právnických osob, které produkují a uvádějí na trh testovací materiál.

2. Osoby uvedené v odstavci 1 musí podat certifikačnímu orgánu žádost o zařazení do registru. Žádost musí obsahovat všechny tyto prvky:

a) jejich jméno, adresu a kontaktní údaje;

b) název dotčené odrůdy.

Registr obsahuje uvedené prvky pro každou příslušnou osobu.

Článek 9

Označování

Kromě informací požadovaných v souladu se směrnicí 2002/56/ES musí být balení nebo nádoby testovacích sadbových hlíz uváděných na trh jako základní sadba brambor nebo certifikovaná sadba brambor opatřeny úřední návěskou obsahující označení podle oddílu A přílohy II.

Nádoby s testovacími semenáči musí být provázeny dokumentem vydaným dodavatelem, který obsahuje informace podle oddílu B přílohy II.

Balení pravého semene bramboru musí být opatřeny návěskou dodavatele s uvedením informací stanovených v oddíle C přílohy II

Úřední návěska, dokument, jenž provází nádoby s testovacími semenáči, i návěska dodavatele musí být vystaveny v nejméně jednom úředním jazyce Unie.

Článek 10

Sledovatelnost

Zúčastněné členské státy zajišťují sledovatelnost testovacího materiálu.

Dodavatel, který předává testovací materiál jinému dodavateli, vede evidenci, která mu umožní identifikovat dodavatele, jemuž byly jednotlivé části testovacího matriálu předány.

Dodavatel, jemuž byl testovací materiál předán, vede evidenci, která mu umožní identifikovat dodavatele, kteří mu jednotlivé části testovacího materiálu předali.

Dodavatelé vedou evidenci stanovenou v tomto článku do 31. března 2024.

Článek 11

Úřední kontroly

Uznávající orgány zúčastněných členských států uskutečňují úřední kontroly týkající se produkce a uvádění testovacího materiálu na trh. Aniž je dotčen článek 23 směrnice 2002/56/ES, tyto úřední kontroly se týkají alespoň těchto hledisek:

a) ověření prohlášení o zamýšleném množství, které má být vyprodukováno, a oznámení o množstvích uvedených na trh;

b) analytické čistoty, obsahu jiných druhů a klíčivosti pravého semene bramboru;

c) splnění požadavků stanovených v tomto rozhodnutí ze strany producenta a jakékoliv osoby uvádějící testovací materiál na trh.

Kontroly týkající se prvního pododstavce písm. b) se konají nejméně jednou ročně. Zahrnují kontroly prostor dotčených osob a polí a skleníků používaných k produkci pravého semene bramboru a testovacích semenáčů.

Článek 12

Oznamovací povinnosti a povinnosti podávat zprávy

1. Dodavatelé každoročně do 28. února oznámí odpovědnému úřednímu orgánu v zúčastněném členském státě množství testovacího materiálu, které v předcházejícím roce uvedli na trh. Zúčastněné členské státy vedou evidenci množství testovacího materiálu uvedeného na trh. Tyto informace se na základě žádosti poskytují uznávajícímu orgánu.

2. Každý zúčastněný členský státy každoročně do 31. března následujícího roku Komisi a ostatním členským státům předloží výroční zprávu obsahující informace uvedené v příloze III, pokud jsou tyto informace k dispozici. Tato zpráva vždy obsahuje informace o množství testovacího materiálu uvedeného na trh a v případě, že je znám, také členský stát, pro nějž byl testovací materiál určen. Tato zpráva může zahrnovat veškeré další informace, které zúčastněný členský stát považuje za relevantní.

3. Každý zúčastněný členský stát předloží Komisi a ostatním členským státům do 31. března 2024 konečnou zprávu obsahující informace uvedené v příloze III. Tato zpráva musí obsahovat posouzení podmínek testu a případně přínos uspořádání dalšího testu. Zpráva může zahrnovat veškeré další informace, které zúčastněný členský stát sledová relevantní z hlediska účelu testu.

4. Zúčastněný členský stát, který ukončí svou účast přede dnem 31. prosince 2023, předloží svou konečnou zprávu do 31. března roku následujícího po ukončení své účasti.

Článek 13

Určení

Toto rozhodnutí je určeno členským státům.

V Bruselu dne 21. března 2017.

Za Komisi
Vytenis ANDRIUKAITIS
člen Komise

PŘÍLOHA I

POŽADAVKY PODLE ČLÁNKU 6

ODDÍL A

Požadavky na testovací semenáče

1. Semenáče musí být prakticky prosté škodlivých organismů či nákaz nepříznivě ovlivňujících jakost, nebo jejich známek či příznaků, které snižují užitkovou hodnotu semenáčů; jde zejména o tyto škodlivé organismy: *Rhizoctonia solani* Kühn, *Phytophtera infestans* (Mont.) de Bary, *Alternaria solani* Sorauer, *Alternaria alternata* (Fr.) Keissl., *Verticillium dahlia* Kleb., *Verticillium albo-atrum* Reinke & Berthold, virus svinutky brambor, A virus brambor, M virus brambor, S virus brambor, X virus brambor a Y virus brambor.

2. Semenáče musí být prosté příznaků černání.

3. Semenáče musí vykazovat dostatečnou odrůdovou pravost a odrůdovou čistotu.

4. Semenáče musí být shledány prakticky prosté vad snižujících jakost a užitkovou hodnotu jakožto rozmnožovacího materiálu.

ODDÍL B

Požadavky na pravé semeno bramboru

1. Semeno musí vykazovat dostatečnou odrůdovou pravost a odrůdovou čistotu.

2. Nákazy a škodlivé organismy, které snižují užitkovou hodnotu semene, musí být omezeny na minimum.

3. Analytická čistota, obsah jiných rostlinných druhů a klíčivost semene musí být dostačující k tomu, aby byla zaručena jakost a užitková hodnota testovacího materiálu.

PŘÍLOHA II

POŽADAVKY NA OZNAČOVÁNÍ PODLE ČLÁNKU 9

A. Označení uvedené v čl. 9 prvním pododstavci „Sadbové hlízy vypěstované z pravého semene bramboru, časově omezený test podle pravidel a norem EU“.

B. Informace podle čl. 9 druhého pododstavce:

1. označení „Časově omezený test podle pravidel a norem EU“;
2. název odpovědného úředního orgánu a příslušného členského státu, nebo jejich iniciály;
3. číslo registrace nebo povolení dodavatele;
4. jméno producenta;
5. referenční číslo partie;
6. druh, uvedený alespoň pod svým botanickým názvem;
7. odrůda;
8. množství (počet mladých rostlinek);
9. členský stát produkce;
10. označení „Semenáče vypěstované z pravého semene bramboru“;
11. případné ošetření

C. Informace podle článku 9 třetího pododstavce:

1. označení „Časově omezený test podle pravidel a norem EU“;
2. název odpovědného úředního orgánu a příslušného členského státu nebo jejich iniciály;
3. název a adresa dodavatele odpovědného za připevnění návěsky, nebo jeho registrační kód z veřejného registru;
4. referenční číslo partie;
5. druh uvedený alespoň pod svým botanickým názvem
6. odrůda;
7. členský stát původu;
8. označení „Pravé semeno bramboru“;
9. deklarovaná čistá nebo hrubá hmotnost nebo deklarovaný počet semen;
10. pokud je vyznačena hmotnost a použijí se granulované pesticidy, granulovací látky nebo jiné tuhé přídavné látky, druh těchto přídavných látek a přibližný poměr mezi hmotností čistých semen a celkovou hmotností.

PŘÍLOHA III

INFORMACE, KTERÉ MUSÍ BÝT OBSAŽENY VE ZPRÁVÁCH PODLE ČLÁNKU 12

1. počet osob registrovaných podle čl. 8 odst. 1;

2. množství pravého semene bramboru, testovacích semenáčů a testovacích sadbových hlíz uvedených na trh a případě členský stát, pro který byly dané pravé semeno bramboru, testovací semenáče nebo testovací sadbové hlízy určeny;

3. výsledky kontroly pravého semene bramboru s ohledem na analytickou čistotu, obsah jiných druhů a klíčivost, jakož i použité analytické metody a tolerance;

4. informace k určení velikosti příslušné partie a vzorku pro pravé semeno bramboru, včetně popisu použitých metod odběru vzorků semene a tolerancí;

5. výsledky kontroly testovacích semenáčů s ohledem na odrůdovou pravost a odrůdovou čistotu, jakož i použité metody a tolerance;

6. výsledky kontroly s ohledem na odrůdovou pravost a odrůdovou čistotu hlíz a zdeformovaných hlíz;

7. výsledky vnitrostátních srovnávacích pokusů;

8. posouzení zdraví a jakosti sadby brambor pocházejících z pravého semene bramboru uživateli;

9. analýza nákladů a přínosů umožňující dospět k závěru, zda je produkce sadbových hlíz z pravého semene bramboru zdokonalenou alternativou produkce sadbových brambor, či nikoliv.